

Technische briefing Europese begrotingsregels

Ministerie van Financiën

Het huidige systeem – Stabiliteits- en Groeipact

Het motorblok van het SGP:

- Artikel 126 VWEU > correctieve arm > detecteren en corrigeren buitensporige tekorten
- Artikel 121 VWEU > preventieve arm > voorkomen buitensporige tekorten

- In 2011 en 2013 is dit motorblok met het zogenoemde *six pack* en *two pack* significant aangepast en ingebed in een breder systeem voor economische beleidscoördinatie.
  - Opsporen en corrigeren macro-economische onevenwichtigheden
  - Specifiek voor eurolanden: versnelde financiële sancties en verscherpt toezicht
- Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de economische en monetaire unie (Fiscal Compact) uit 2013

Artikel 126 VWEU

1. Lidstaten vermijden buitensporige tekorten
2. Commissie toetst op aanzienlijke tekortkomingen op basis van
  - Tekortcriterium: 3% tenzij uitzonderlijk/tijdelijk/beperkt
  - Schuld criterium: 60% of in voldoende mate dalend
3. Commissie stelt verslag op en houdt rekening met alle relevante factoren
4. Economisch en Financieel Comité brengt advies uit
5. Commissie geeft oordeel over bestaan buitensporig tekort
6. Raad besluit over bestaan buitensporig tekort, op voorstel Commissie, rekening houdend met opmerkingen betrokken lidstaat, na algehele evaluatie
7. Raad stelt aanbeveling voor correctie van buitensporig tekort vast, op aanbeveling Commissie
9. Als onvoldoende effectieve actie wordt ondernomen kan Raad de lidstaat aanmanen maatregelen te nemen (alleen voor eurolanden)
11. Als een lidstaat zich niet voegt naar aanmaning kan de Raad maatregelen (sancties) toepassen (alleen voor eurolanden)

Voorgestelde herziening

Waarom?

- Raamwerk aanpassen aan de huidige tijd met groeiende heterogeniteit en oplopende schulden
- Meer differentiatie per lidstaat gewenst volgens de Commissie
- Huidige raamwerk met meerdere (niet observeerbare) indicatoren is te complex
- Huidige raamwerk werkte soms procyclisch en heeft niet geleid tot voldoende buffers
- Lidstaten hebben te weinig uitgaven geprioriteerd die groei aanjagen

Hoe?

- Wijziging correctieve arm verordening 1467/97 (unanimiteit, raadpleging EP)
- Vervanging preventieve arm verordening 1466/97 (gekwaliceerde meerderheid, medebeslissing EP)
- Wijziging richtlijn 2011/85 over voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten (gekwaliceerde medebeslissing, raadpleging EP)

Het nieuwe proces

Commissie stelt een technisch pad op in termen van netto primaire uitgaven voor lidstaten die de 3%-tekortnorm en/of 60% schuldnorm overschrijden.

Alle lidstaten stellen een plan op voor vier jaar. Het plan bevat een maximaal pad voor de netto primaire overheidsuitgaven en onderliggende macro-economische aannames, investeringen en hervormingen.

De Commissie toetst of dit plan voldoet aan de voorwaarden in de verordening. Het uitgavenpad moet leiden tot een geloofwaardige daling van de overheidsschuld of de schuld op prudent niveau houden, en het tekort blijvend onder 3% krijgen en/of houden.

De Raad beveelt het uitgavenpad (en indien van toepassing de set investeringen/hervormingen) formeel aan, waarmee dit de toetssteen voor de jaarlijkse monitoring vormt.

Lidstaten rapporteren jaarlijks over implementatie plan en voortgang investeringen/hervormingen.

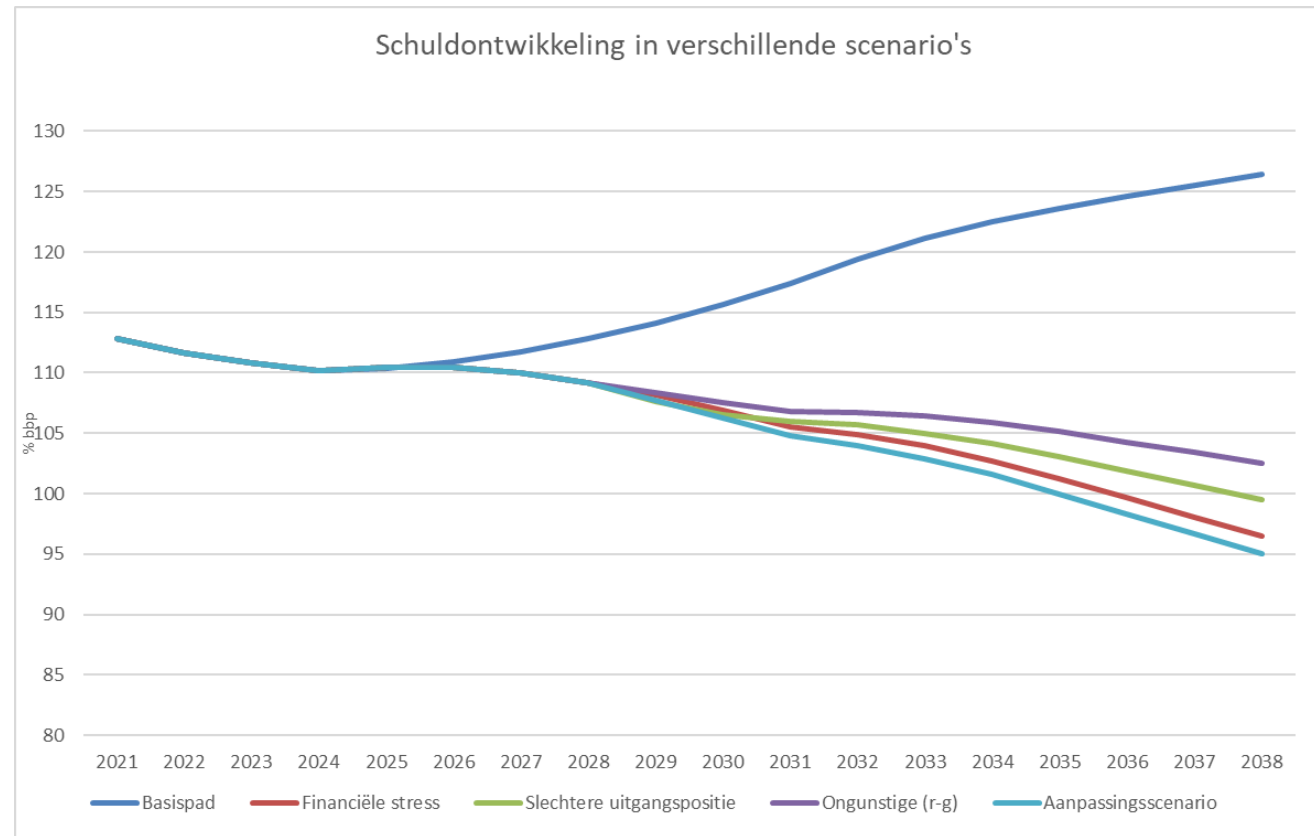
Commissie toetst op uitgavenpad en de implementatie van investeringen/hervormingen. Gebrek aan implementatie investeringen/hervormingen kan leiden tot lager maximaal uitgavenpad.

De Commissie toetst in de correctieve arm of er sprake is van buitensporig tekort op basis van de 3%-tekortnorm en/of op basis van een afwijking van het uitgavenpad.

Risicogebaseerd begrotingscriterium in het nieuwe SGP (1)

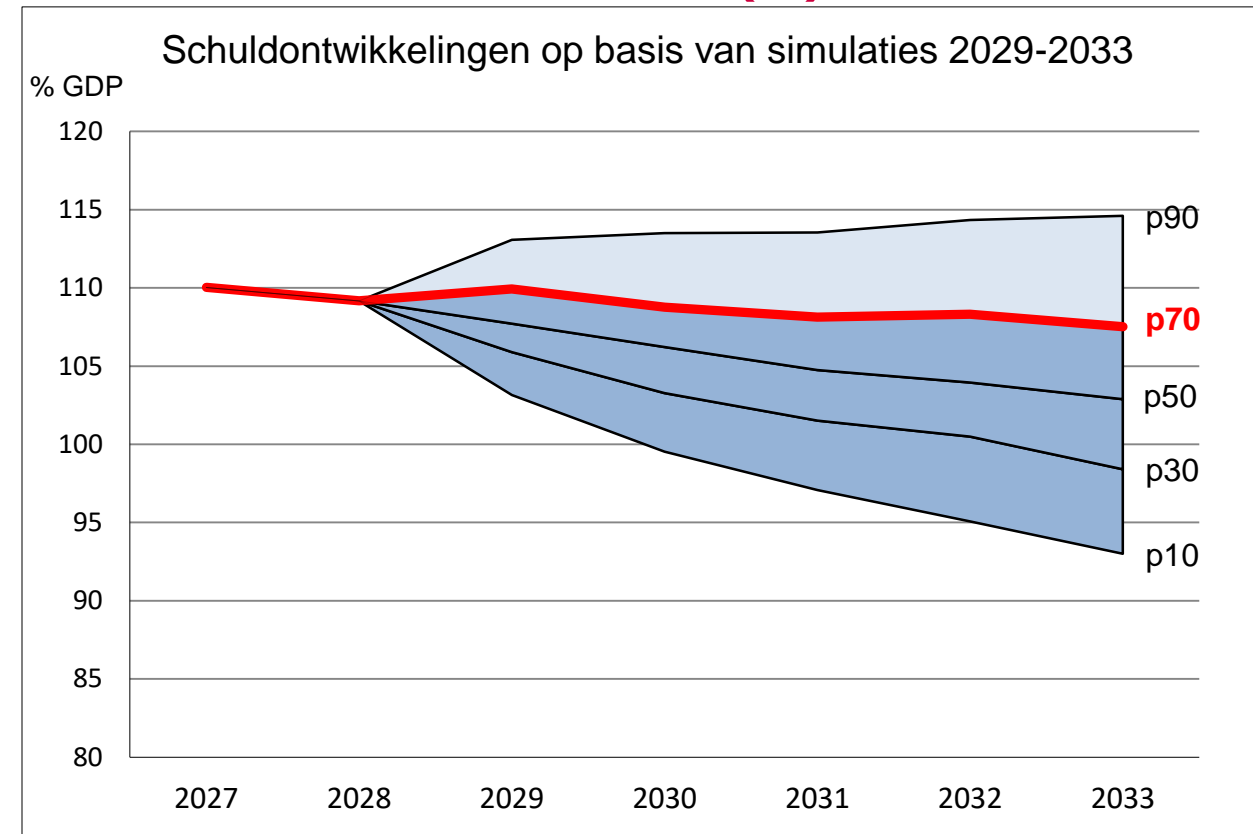
- Het maximale uitgavenpad dient ervoor te zorgen dat de overheidsschuld geloofwaardig daalt.
- Toets op geloofwaardige daling op basis van een schuldhoudbaarheidsanalyse.
- Vergelijkbare analyses worden o.a. uitgevoerd door het IMF en de ECB.
- Schuld moet niet alleen in basispad analyse dalen maar ook bij tegenvallende economische scenario's.
- Toets op geloofwaardige daling voor periode na een aanpassingsperiode van 4-7 jaar. Maar om op juiste begrotingstekort uit te komen direct budgettaire aanpassingen nodig.

Risicogebaseerd begrotingscriterium in het nieuwe SGP (2)

- Naast specifieke scenario's wordt het uitgavenpad gebaseerd op simulaties van landspecifieke grotere schokken, waarbij een groot aantal budgettaire en economische uitkomsten worden doorgerekend.
- Schuld moet in deze simulaties dalen in ten minste 70% van de gevallen.

Begrotingsopgave nieuwe systeem (cijfers van de Commissie)

- De tabel hieronder toont de uitgangssituatie, de totale benodigde aanpassing en de jaarlijkse begrotingsopgave voor een aantal lidstaten.
- De begrotingsopgave wordt zowel weergegeven in termen van het structurele primaire begrotingssaldo (SPB) als in termen van het groeipercentage voor netto uitgaven.

Lidstaat	SPB 2024	SPB (einde aanpassingsperiode)	Jaarlijkse opgave (verandering SPB) 4 jaarspad	Jaarlijkse opgave (verandering SPB) 7 jaarspad	Gemiddelde groei netto primaire uitgaven (4 jaar)
DUI	-1,4	0,3	0,25	0,15	3,3
FR	-2	0,6	0,65	0,35	2,8
IT	-0,5	2,9	0,85	0,45	1,6
SPA	-1,1	1,3	0,6	0,35	1,8
NL	-2,5	0	0,35	0,25	3,6
BE	-2,7	1,1	0,95	0,6	2,4
GRI	2,5	2,5	0	0	3,3
PT	1,4	2,6	0,3	0,15	3

Uitgavenpad als enige operationele indicator waarop wordt getoetst

- Het uitgavenpad is de enige operationele indicator waarop wordt gestuurd in het nieuwe raamwerk.
- De netto uitgaven zijn de overheidsuitgaven gecorrigeerd voor discretionaire inkomstenmaatregelen en uitgezonderd van uitgaven die worden bekostigd met inkomsten uit EU-fondsen, rente-uitgaven en cyclische werkloosheidsuitgaven.
- Er wordt niet ex post gemonitord op de daadwerkelijke ontwikkeling van het (structurele) begrotingssaldo of van de publieke schuld.
- Als de economie of rente zich beter/slechter ontwikkelt dan verwacht daalt de schuld sneller/langzamer dan verwacht.
- Door alleen te toetsten op het uitgavenpad wordt voorkomen dat landen in slechte economische omstandigheden moeten bezuinigen en wordt voorkomen dat landen in goede economische tijden ruimte hebben voor meer uitgaven.
- Omdat rente en cyclische werkloosheidsuitgaven niet meegerekend worden in het uitgavenpad kunnen automatische stabilisatoren werken.
- Bij een nieuw plan worden de vooruitzichten voor economie en rente geactualiseerd.

Belangrijkste verschillen huidige regels en voorgestelde regels

Huidige regels	Voorgestelde regels
<ul style="list-style-type: none"> • 1/20^e schuldafbouw criterium • Middellangetermijndoelstelling (MTO) struc saldo	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgavenpad op basis van schuldhoudbaarheidsrisico's
<ul style="list-style-type: none"> • Investeringsclausule en hervormingsclausule	<ul style="list-style-type: none"> • Verlenging uitgavenpad bij set investeringen/hervormingen die aan voorwaarden voldoet
<ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijkse benadering • Stabiliteitsplan en Nationaal Hervormingsprogramma	<ul style="list-style-type: none"> • Meerjarenplannen met jaarlijkse monitoring • Controlerekening om afwijkingen bij te houden
<ul style="list-style-type: none"> • Buitensporigtekortprocedure o.b.v 3%	<ul style="list-style-type: none"> • Buitensporigtekortprocedure o.b.v 3%
<ul style="list-style-type: none"> • Buitensporig tekortprocedure o.b.v. 60% schuldnorm en schuldafbouw criterium (1/20^e)	<ul style="list-style-type: none"> • Buitensporigtekortprocedure o.b.v. 60% schuldnorm via afwijking uitgavenpad
<ul style="list-style-type: none"> • Macro-economische conditionaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Macro-economische conditionaliteit
<ul style="list-style-type: none"> • Clausule voor ernstige economische neergang in de EU als geheel • Clausule voor buitengewone gebeurtenis buiten controle lidstaat	<ul style="list-style-type: none"> • Clausule voor ernstige economische neergang in de EU als geheel • Clausule voor buitengewone gebeurtenis buiten controle lidstaat
<ul style="list-style-type: none"> • Financiële sancties 0,2%-bbp als benchmark	<ul style="list-style-type: none"> • Lagere oplopende financiële sancties

Kabinetspositie

- Beoordeling op basis van drie pijlers van de kabinetsinzet: houdbare overheidsfinanciën, opwaartse economische convergentie, naleving en handhaving.
- Het kabinet verwelkomt de voorstellen van de Commissie en is positief over de landspecifieke, risicogebaseerde en anticyclische benadering.
- Het kabinet ziet meerdere aanknopingspunten voor verbeterde schuldafbouw en handhaving:
  - Begrotingsopgave voor lidstaten gebaseerd op schuldhoudbaarheidsrisico's
  - Meerdere waarborgen in het systeem (o.a. no backloading)
  - Commissie neemt schulduitdaging van lidstaten met hoge schulden als leidende relevante factor mee bij de opening van buitensporigtekortprocedure
  - Controlerekening die cumulatieve afwijkingen van het uitgavenpad registreert
  - Versterkte rol EFB wordt verkend
- Het kabinet ziet wel enkele belangrijke aandachtspunten:
  - Stevige verankering nodig van de methodologie voor berekening uitgavenpaden
  - Aanvullende ex-ante waarborg voor het ambitieniveau van de voorspelde schuldafbouw, bij wijze van achtervang
  - Afwijkingen in controlerekening dienen te worden gecompenseerd
  - Rol EFB concreet opgenomen in de regels

Vragen?